

JONG
LEREN

stichting
confessioneel
onderwijs

JL.nu

oktober 2018

PERSONEELBLAD VAN STICHTING JONG LEREN

7 november personeelsdag
Kijk ernaar uit!

Lerarentekort
vraagt anders kijken naar werving

Houdt innoveren
het onderwijs leuk?

5 collega's geven hun mening

Focus

Je hebt talent als iets je moeiteloos afgaat, je voldoening geeft of als je iets doet en de tijd vliegt. Talent is een relationeel begrip: talent moet gezien worden! Daar geven we graag ruimte aan in deze JL.NU.

De ontwikkelkracht van Jong Leren is sterk, mede omdat we als stichting ambitieus zijn. We zijn ons bewust dat het tempo van ontwikkeling niet voor elke school gelijk kan zijn en dat ontwikkelen soms ook veel vraagt van medewerkers. Daarbij moeten we ons doel goed voor ogen houden: samen bouwen aan goed onderwijs. Dat deze focus belangrijk is, kun je opmaken uit de reacties van collega's in de rubriek 'Wat vind jij?' en uit het interview met Wouter Hart, de spreker tijdens het middagprogramma van onze personeelsdag op 7 november.

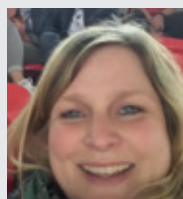
Naast het bouwen aan goed onderwijs, vinden we het belangrijk dat we een goede werkgever zijn en blijven. Een organisatie waar medewerkers goed hun vak kunnen uitoefenen en ruimte krijgen zich te ontwikkelen. Onze tweede personeelsdag is daar ook voor bedoeld. Een mooi moment om elkaar weer te ontmoeten. Wij kijken ernaar uit!

JOHN, PAUL EN SYTSKE
COLLEGE VAN BESTUUR

Korte berichten

Nieuwe scholen, nieuwe profielen, nieuwe logo's

De afgelopen maanden hebben 5 scholen (meerdere locaties) een nieuw logo en huisstijl laten maken. Sommige vanwege een fusie, andere om hun schoolprofilering te versterken. Ze hebben hun nieuwe huisstijl (logo, kleurgebruik, vormgegeven slogan en soms andere beelden die bij het logo passen) op allerlei manieren gebruikt, variërend van een schoolvlag tot een rapportmap.

Sissi van der Post

leerkracht groep 3 en
bouwcoördinator 1 t/m 4,
De Reiger

7 vragen aan...

1. Wat was je eerste (bij)baan?

Na een jaartje bollen gepeld en hyacinten uitgehold te hebben, ben ik aan de slag gegaan bij de Zeeman. Op 14-jarige leeftijd stond ik achter de kassa, vulde de winkel bij en hielp klanten. Ik heb daar een aantal jaar met heel veel plezier gewerkt.

2. Wie was je favoriete leraar en waarom?

Ik denk dat mijn favoriete leraar toch wel de meester was die fantastisch kon voorlezen en geweldige verhalen kon vertellen.

3. Van welke sociale media maak je gebruik (of waarom niet)?

Het is zo niet 2018 meer, maar ik ben nog een ouderwetse facebooker. Al moet ik toegeven dat ik

Colofon

JL.nu is een uitgave van Stichting Jong Leren. **Concept en realisatie:** TextArt, Heerhugowaard. **Redactie:** Heleen Broerse, Paul Bronstring, Esther van Dokkum, Sytske Feenstra, Nadine de Keijzer, Tineke Puts, Annette Schaak, Arthur Snaauw, Ria van der Scheer, John van Veen. **Fotografie:** Esther van Dokkum e.a **Vormgeving:** Studio Martin Rasch, Opmeer.

Lisettes web/apptip

www.lastpass.com/nl

Lisette Neijzen is ICT-medewerker bij Stichting Jong Leren. Op deze plek in JL.nu geeft zij iedere keer een interessante of leerzame web- of apptip.

Kun jij al die wachtwoorden lastig onthouden? LastPass doet het voor jou! Het is een gratis online dienst die alle wachtwoorden bijhoudt van de sites die je gebruikt. Elke keer als je inlogt op een nieuwe site, zal het programma vragen of het de gegevens moet onthouden. Doet je dat, dan worden ze voortaan automatisch ingevuld. Kijk voor meer informatie op: <https://www.lastpass.com/nl>

Gezien op social media:

Kim Weideman, directeur De Reiger op LinkedIn:

dit vooral gebruik om onderwijs-groepen te volgen.

4. Waar mogen we jou voor wakker maken?

Voordat je dat doet, moet je weten dat ik dol ben op slapen en niet echt een ochtendmens ben... Maar als je het toch aandurft, dan graag voor een gezellig (verrassings)uitje met familie en vrienden.

5. Waar haal jij inspiratie vandaan?

In onderwijsgroepen op Facebook worden vaak interessante ideeën, tips en artikelen gepost. Ook verschijnen er regelmatig inspirerende onderwijs-nieuwsbrieven in mijn inbox. Na mijn bezoek aan een basisschool in Amerika, krijg ik ook Amerikaanse nieuwsbrieven. En alhoewel het onderwijs niet vergelijkbaar is, staan hier toch ook vaak bruikbare en interessante tips in.

Natuurlijk maak ik ook veelvuldig gebruik van Pinterest. O ja, en laten we de inspiratie van elkaar niet vergeten! Ik ga graag in gesprek met andere onderwijzers. Misschien had ik die wel als eerste moeten noemen...

6. Welke onderwijsinnovatie verrast jou?

Ik ben er niet zozeer door verrast, maar ik kan mij erg vinden in de opmars van het bewegend leren. Mijn groep 3 is er erg enthousiast over en rent enthousiast heen en weer terwijl er volop nieuwe woorden worden gelezen en opgeschreven. Win-winsituatie :)

7. Wat weten veel mensen niet van jou?

Ik kan erg genieten van tv-programma's waarvan andere mensen verzuchten: "Kijk je dat écht?"

Ivanka van Dijk
stafmedewerker Onderwijs

Even Appen met

Hallo Ivanka, druk bezig met de voorbereidingen van de personeelsdag?

Ja, hoe raad je het. Het is al bijna zover!

Wat was voor jou de reden om in deze werkgroep te gaan?

Als beleidsmedewerker onderwijs is dat één van mijn taken: een heel leuke!

Met wie werk je samen?

Jeannette Kemp (directeur), Femme Verberk (LIDO-coördinator), Elke Otten (stafmedewerker communicatie), Alma Pereboom (beleidsmedewerker personeel), en vanuit het CvB John van Veen en Sytske Feenstra.

Waarvoor was jij verantwoordelijk?

Ieder van ons heeft inhoudelijk en qua contacten op eigen wijze bijgedragen. Ik heb enkele activiteiten uitgezocht, contacten met workshopleiders gelegd. Samen met Elke de aanmeldingsprocedure bedacht en uitgevoerd.

Waar kunnen we naar uitkijken?

Je gaat kennis en ervaring opdoen vanuit een andere hoek. Je legt verbinding met wat je die dag doet of meemaakt en jouw werk in het onderwijs. De activiteiten leveren direct inspiratie op. 's Middags is er een inspirerende spreker en we sluiten af met een bruisende pubquiz. We verwachten dat de dag voor iedereen inzichten oplevert. Laat je verrassen!

Lerarentekort vraagt anders kijken naar werving

Bij de aanvang van het schooljaar waren er op alle scholen voldoende groepsleerkrachten. Een enorme opluchting voor Alma Pereboom. Vanaf april tot eind juli was zij, samen met anderen, intensief bezig de formatie sluitend te krijgen. Om een volledige bezetting in de toekomst te garanderen, is een andere aanpak van werving noodzakelijk. “We moeten ons eerder in het jaar buigen over de blijve mobiliteit en de formatie”, denkt Alma.

Om in de toekomst het lerarentekort binnen de stichting te beperken, is er dit jaar veel tijd en aandacht voor deeltijdstudenten en zij-instromers, en worden vakleerkrachten en onderwijsassistenten gefaciliteerd als zij de Pabo willen gaan doen. Dat zijn zaken waar hard aan gewerkt wordt, evenals het versterken en uitbreiden van de contacten met Hogescholen in de directe omgeving. Ook heeft Alma samen met Sytske Feenstra en Elke Otten, nagedacht over de communicatie en profilering van Jong Leren op de arbeidsmarkt.

Profilering

Allereerst zag dit drietal de noodzaak in, zich te onderscheiden van andere besturen: leraren moeten graag voor onze stichting willen werken. Een sterk punt is dat Jong Leren oog heeft voor medewerkers. Dat is voelbaar bij velen, meent Alma. Een ander pluspunt is dat leraren de kans geboden wordt zichzelf te ontwikkelen en gebruik te maken van hun talenten middels het aanbod van LIDO en Scholingsplein. Voor leerkrachten is dit aantrekkelijk en het draagt bij aan het werkplezier.

**KOM NAAR ONZE
OPLEIDINGSSCHOOL!**

Deeltijdstudenten en zij-instromers

Om de instroom van nieuwe leraren veilig te stellen, hebben ongeveer tien pabo-studenten in deeltijd een aanstelling als onderwijsassistent gekregen. Zij worden betaald vanuit de werk-druk-gelden en hebben de verplichting na hun opleiding als leerkracht binnen de stichting aan de slag te gaan.

Ook zij-instromers, mensen met een hbo-opleiding die een verkort traject van 2 jaar volgen, worden graag binnengehaald op een van de vijf opleidingsscholen die de stichting telt. Op deze scholen heeft minimaal tachtig procent van de leraren de mentorentraining

gevolgd. Zij zijn dus in staat deze bijzondere groep studenten te begeleiden.

Opleidingsschool Opmaat

De 'Opmaat' in Nieuw-Vennep is zo'n opleidingsschool.

Directeur Michel de Zwart vertelt dat dit een bewuste keus is en passend bij de visie van de school. "Het is heel zinvol wanneer vanuit andere invalshoeken naar ons onderwijs wordt gekeken", zegt hij. Dat gebeurt doordat studenten van diverse opleidingen op deze school stagelopen. Zo zijn er nu drie zij-instromers, twee deeltijdstudenten en een LIO-student. Ook biedt de school een stageplek voor een onderwijsondersteuner. Eén persoon is verantwoordelijk voor de coaching en begeleiding. Over deze werkwijze is Michel heel enthousiast: "Mogelijk zouden we het nog breder kunnen trekken. Waarom proberen we niet studenten orthopedagogie of onderwijskunde de school binnen te halen? Zij zouden onderzoek kunnen doen naar de effecten van onze aanpak."

Opleiding faciliteren

Vakleerkrachten en onderwijsassistenten krijgen dit jaar de mogelijkheid zich bij te laten scholen tot leerkracht. Zij kunnen de Pabo-

flex volgen, wat betekent dat zij iedere week een dag besteden aan hun opleiding en twee dagen werkzaam zijn op een basisschool. In twee of drie jaar tijd, afhankelijk van de vooropleiding, kunnen zij de Pabo afronden. Opleiding en stage worden vergoed. Daar staat wel de verplichting tegenover na het behalen van het diploma een aantal jaren bij Jong Leren te blijven werken.

Nu vakleerkracht, straks leraar

Britt Hekelaar, vakleerkracht gym op de St. Theresiaschool, maakt van dit aanbod gebruik. Naast haar werk als gymdocent, volgt zij nu de Pabo-opleiding en loopt twee dagen stage. "Ik wilde meer afwisseling in mijn werk", vertelt Britt. "En omdat mijn directeur hiervan wist, kwam zij met dit voorstel." Twee dagen gymles geven, twee dagen assisteren in groep 1-2 en een dag

onderwijs volgen: een vol programma. "Ik vind het leuk om nu op een andere manier met kinderen te werken en naar ze te kijken", vertelt Britt. Vanzelfsprekend worden haar extra handen in de kleutergroep enorm gewaardeerd.

Van onderwijsassistent naar leraar

Ook onderwijsassistent Sandra Koenders-de Oliviera is de

Pabo-flex gaan volgen. Voordat zij het onderwijs in ging, had ze al een loopbaan in de makelaardij achter de rug. Als moeder van twee kinderen was ze, via de ouderraad, al zeer betrokken bij het onderwijs. Na haar opleiding als onderwijsassistent begon zij in 2017 op de Halverwege. "Maar", zo zegt Sandra, "in plaats van achter in de klas wil ik graag voor de groep staan en zelf verantwoordelijk zijn." Die kans krijgt ze nu. Naast haar opleiding assisteert zij in groep 4 op de Kameleon en leidt de Taalklas.

Samenwerking met Hogescholen

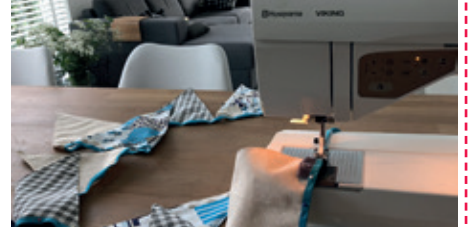
Al jaren werken we intensief samen met Hogeschool Leiden en InHolland. Dat doen we om theorie en praktijk beter op elkaar aan te sluiten, maar ook meer studenten te bereiken en bekendheid aan Jong Leren te geven.

Franka de Hartog uit Aalsmeer is ICT-coördinator op maar liefst vijf scholen van Jong Leren. Een willekeurige week uit haar leven is allerm minst saai te noemen. Ook ná schooltijd is ze erg actief. Kijk maar eens waar zij zich zoal mee bezighoudt.

Dit was mijn (werk)week!

Maandag

De eerste schooldag, maar voor mij nog een 'vrije werkdag'. We zijn gisteren opnieuw oom en tante geworden, en daarom ben ik een vlaggenlijn voor ons nieuwe neefje aan het naaien.

Dinsdag

Dit is een van mijn vaste sportavonden. Ik probeer zo'n 2 á 3 keer per week te kickboxen samen met mijn vriendin.

Woensdag

Mijn eerste officiële werkdag van deze week begon met een vergadering van de ICT-stuurgroep. Hierna ga ik bij alle 5 'mijn' scholen langs om een en ander op te starten.

Donderdag

Sinds een paar maanden werk ik veel in mijn Bullet Journal. Ook een spread over mijn eerste werkweek hoort hier in.

Vrijdag

Ik sloot de werkweek af op Triade Hornmeerpolder, waar ze een gezellige vrijdagmiddagborrel schijnen te hebben 😊

Zaterdag

Bij ons in Aalsmeer was er feestweek. Mijn man en ik waren samen met ons zoontje even naar de Pramenrace gaan kijken.

Zondag

Ik zette, samen met Duke, twee meubels in elkaar om het speelgoed op te bergen. Zo kunnen we de week opge ruimd afsluiten.

“Ruimte geven binnen vastgestelde kaders”

Onze Raad van Toezicht is twee kopstukken rijker. ‘Onderwijsmens’ **Simone Walvisch** heeft alle rollen vervuld in het onderwijs: van leraar tot vice-voorzitter van de PO-raad. Jurist en HR-directeur bij voedingsgigant Cargill **Jos Zwienenberg** gelooft in ontwikkeling van mensen en is benieuwd naar de menselijke kant van Jong Leren. Hoe kijken deze kersverse toezichthouders naar de werkprincipes van onze stichting?

De nieuwe Raad van Toezicht, met v.l.n.r.: dhr. J. Genuit, dhr. J. Zwienenberg, mevr. L. van der Kooij, dhr. E. Laarhoven, mevr. S. Walvisch en dhr. H. Dekker.

Wij geven ruimte

Simone vindt het toezichtkader voor de RvT helder. “Ik ben geen toezichthouder om het toezichthouden. Ik hoop vooral mijn gevarieerde ervaring in het onderwijs van nut te laten zijn. De RvT is er vooral om de juiste vragen te stellen, vanuit onze eigen rol. Het CvB moet de eigen strategische agenda hanteren en vooral focussen op de omgeving waarin we acteren. En zich niet te veel laten leiden door wat de Haagse politiek bepaalt.” Volgens Jos heeft het CvB ruimte nodig om het beleid uit te voeren binnen afgesproken kaders. “Zij zijn in charge. Wij zien erop toe dat de afspraken in de praktijk worden nageleefd. Door de kaders helder af te bakenen, kan iedereen zich vrij bewegen.”

Wij leren samen

De samenwerking binnen de RvT ziet Jos wel zitten. “Er is openheid en kennis aanwezig. Een prima basis voor goede gesprekken. Ik zie binnen Jong Leren ook een duidelijke verdeling van rollen op de juiste niveaus, zodat mensen betrokken en enthousiast hun werk kunnen doen.”

Simone is blij verrast door de gezamenlijke aanpak van ICT en innovatie. “Om een groot onderdeel als ICT aan te pakken, moet je denkracht en financiën bundelen. Dat bete-

kent niet allemaal hetzelfde doen, maar wel leren van elkaar. Ook het personeelsblad is een mooi voorbeeld van werken aan binding en samenhang: we werken allemaal voor Jong Leren. Daarnaast zijn de opleidingsscholen die zij-instromers op weg helpen, een verrijking voor het onderwijs. Ze laten de krachtenbundeling zien binnen de organisatie.”

Wij dagen uit

Dat er volop uitdagingen in het verschiert liggen, beseffen Simone en Jos ook. Lerarentekorten, krimp, continuïteit bieden, wat betekent de identiteit van scholen voor alle belanghebbenden? Jos vindt het vraagstuk interessant om mensen binnen te krijgen, maar ook binnen te houden. “De plannen voor talentontwikkeling, daar ben ik persoonlijk benieuwd naar. En ik hoop daarin met mijn HR-ervaring te kunnen stimuleren en adviseren.” Simone ziet vooral graag dat het CvB balans kan aanbrengen tussen de 3 r’en van Paul Schnabel. “Ik heb deze principes ook zelf, op alle niveaus, goed kunnen toepassen. Hoe geef je richting, welke ruimte bied je, welke rekenschap vraag je? Aan alle partijen! Het ministerie laat zien hoe dat niet moet, door de r’en steeds opnieuw invulling te geven. Laten we dat bij Jong Leren beter aanpakken.”

Sinds 2011 werkt Ans Könst wekelijks 4 ochtenden als conciërge op De Graankorrel in Kudelstaart. Zij is daar de steun en toeverlaat van alle medewerkers en zorgt ervoor dat alles buiten het lesgeven om goed loopt. In haar vrije tijd vertoeft Ans graag met haar man en dochter op de camping waar zij een stacaravan hebben. Ze is een echte doener en heeft weinig woorden nodig om goed contact te maken. Aan de hand van woorden uit het woordweb leren we Ans beter kennen. En ze geeft een paar wijze adviezen.

Woordweb Welke woorden spreken voor jou?

Wij geven ruimte
Wij dagen uit
Wij leren samen

- NIEUWSGIERIG
- RESPECT
- VERTROUWEN
- INSPIREREN
- ONTMOETEN
- VAKMANSCHAP
- MEESTERSCHAP
- KENNIS
- DELEN
- VERNIEUWEN
- AMBITIE
- DOELEN
- KRACHT
- TALENT
- VEILIG
- LEF
- INNOVATIE
- CREATIEF
- ONDERNEMEN
- DOEN
- BEWEGING
- FOCUS
- NETWERK
- ONDERZOEK
- KEUZES
- VRIJHEID
- VERBINDEN
- OMGEVING
- ONTWIKKELEN
- CREËREN
- EXPERIMENT
- LEIDERSCHAP
- STUREN
- PASSIE
- ZIEN
- TOEKOMST
- LUISTEREN
- INTUÏTIE
- DOORZETTEN
- MINDSET
- POSITIVITEIT
- INLEVEN
- JEZELF BLIJVEN

NIEUW WOORD: JEZELF BLIJVEN

Je hoeft niet te veranderen door een ander of om een ander.
Je bent zoals je bent en dat is goed zo.

RESPECT

Respect is belangrijk. Respect voor anderen, voor je medemens. Je neemt iemand zoals hij of zij is. Ik neem iedereen op school zoals die is. Sommige collega's overvallen me bijvoorbeeld met vragen of opdrachten. Ik heb geleerd daarmee om te gaan.

VERTROUWEN

Belangrijk is dat je mensen kunt vertrouwen. Ik heb vertrouwen in elke persoon met wie ik omga en die ik ken. Dat blijft zo, eigenlijk totdat het tegendeel blijkt. Als iemand mijn vertrouwen schendt, ben ik bang dat het nooit meer goed komt.

DELEN

En dan bedoel ik informatie delen. Ik houd niet van de sociale media. Ik wil graag mondeling met anderen kunnen communiceren. We moeten oppassen dat we niet vergeten met elkaar te praten

DOEN

Ik ben een doener: doen is doen. Ik ben niet geneigd iets te vragen, maar pak dingen zelf op om het af te maken. Men herkent mij in wat ik doe en minder in wat ik zeg.

VRIJHEID

Ik heb een bepaalde vrijheid nodig om mijn werk goed te organiseren en te regelen. Als ik een opdracht krijg, vind ik het fijn dat ik dat zelf kan doen op mijn manier. Door de jaren heen zijn mijn directeur en ik daarin gegroeid. Ze laat veel aan mij over.

Oss

Enkele weken geleden sloeg het nieuwsbericht uit Oss bij me in als een bom. Ik ben al geen held als het om leed gaat, maar zeker niet als hier kinderen bij betrokken zijn. Dit nieuws kwam nog extra binnen omdat het ons allen aangaat, als mens, als ouder, maar ook als leerkracht. Het feit dat het in de samenleving die jouw klas heet, zomaar ongelooflijk, verschrikkelijk mis kan gaan.

Ik probeerde me voor te stellen hoe het is voor de leerkrachten van de betrokken kinderen. Wat gaat er in hen om, kun je dit meteen bevatten, hoe ga je hiermee om? En dan vooral ineens het besef dat ze echt niet meer de klas in komen lopen. Dat het nieuws zijn verwoestende realiteit in je school, in je klas dondert en dat de muren van je klas ineens een veilige burcht moeten zijn voor het verschrikkelijks dat van buiten naar binnen komt.

Ik heb er wakker van gelegen, vooral de eerste avond. Hoe ga je om met zo'n verlies in je groep, hoe bespreek je dit met kinderen, hoe deel je verdriet, hoe ben je er voor 'jouw' kinderen?

De volgende dag zag ik een filmpje voorbijkomen van de leerkrachten die de gedenkplek bezochten. Hun verdriet was zo begrijpelijk en zo voelbaar. Fijn dat je als leerkracht ondersteund wordt door mensen die hier veel verstand van hebben. Mooi dat er een vangnet is. Ik had enorm de behoefte om iets te doen en heb een kaart gestuurd. Naar de school. Gewoon omdat het ook in mijn eigen omgeving had kunnen gebeuren.

Ik wens jullie een veilig schooljaar.

Kees Kloost

SAMEN BOUWEN AAN GOED ONDERWIJS

Innoveren is samen leren

Het onderwijs kan wel een boost gebruiken. Die boost willen we je geven tijdens de personeelsdag.

Wij leren samen, dus wat kun je leren van andere sectoren, andere organisaties en andere invalshoeken?

Door een blik naar buiten te werpen doe je nieuwe ervaringen op, die je vervolgens met elkaar kunt uitwisselen. Denk na over wat je ziet, laat je inspireren, verbazen en koppel je ervaring aan je eigen situatie. Wie weet kom je tot nieuwe inzichten, hoe het ook kan. Dat hoeft niet, maar het is altijd verfrissend iets op een andere manier te bekijken.

We gaan naar buiten, op locatie, beleven avonturen en komen vervolgens weer samen om te delen. Kijk ernaar uit!

Wist je dat...

- ...er 26 verschillende workshops zijn binnen 5 thema's, waaruit iedereen kon kiezen?
- ...de dichtstbijzijnde workshop 'om de hoek' is?
- ...een kleine groep naar Woerden afreist?
- ...het programma plaats biedt aan minimaal 533 en maximaal 656 deelnemers?
- ...de crew herkenbaar is aan rode poloshirts?
- ...we ook ervaringen van die dag delen via sociale media?
- ...na de personeelsdag een speciale krant verschijnt?

Deel jouw ervaringen tijdens de personeelsdag via Instagram! Volg en gebruik **#JLkijktvooruit**

JONG
LEREN stichting
confessioneel
onderwijs

PERSONEELSDAG

Innoveren is samen leren

Kijk ernaar uit!

Personeelsdag Jong Leren
7 november 2018 • van 9.00 - 17.00 uur • in en rondom Hoofddorp

3 vragen aan spreker Wouter Hart

Waar kennen we jou van?

“Je zou me kunnen kennen van de managementboeken ‘Verdraaide organisaties’ en ‘Anders Vasthouden’ die ik geschreven heb. Of van een lezing die ik over het onderliggende thema ‘Werken vanuit de bedoeling’ daarover geef. In zowel mijn boeken als mijn lezingen, zitten veel anekdotes van mijn kinderen via wie ik ook mag meekijken in hoe het nu in het basisonderwijs gaat.”

Wat is volgens jou de bedoeling van jouw sessie op de personeelsdag?

“Ik wil een aantal reflecties delen met docenten in de zaal. Anekdotes, mijn ervaringen. Vanuit ouderperspectief. Om te prikkelen in het werken vanuit de bedoeling.”

Mogen we een voorproefje van jouw kijk op het onderwijs?

“Het onderwijs heeft een bedoeling. Kinderen helpen in hun ontwikkeling, zodat ze in de wereld van morgen hun weg kunnen vinden. Die bedoeling wordt vertaald in leerdoelen en lesmethodieken, waaromheen een boom wordt opgetuigd van toetsmomenten, het bijhouden van leerprestaties et cetera. Mijn zoektocht gaat over hoe die twee werelden zich tot elkaar verhouden: de bedoeling en het systeem. Want in de praktijk lijkt dat mensen door die hele wereld eromheen soms niet goed meer toekomen aan waar het om werkelijk om gaat.

“Kijkt de school naar mijn kind, of naar het curriculum?”

Zo gaat het in het onderwijs steeds over de 21st century skills, maar krijg ik in de tienminutengesprekjes steevast te horen hoe het gaat met taal, spelling en rekenen. Natuurlijk ook belangrijk, maar wellicht niet het startpunt. Dat zou mijn zoon of dochter moeten zijn in zijn of haar ontwikkeling naar de 21e eeuw.

Ik vind het dan leuk mezelf te verwonderen. Deze week kwam Sterre – die in groep 3 zit – terug met aan elkaar geschreven letters. Ik heb ze ook ooit zo geleerd, maar zo’n ‘S’ heb ik de 30 jaar erna nooit meer ergens gezien. Ik vraag me dan af waarom die letter ‘S’ het al die jaren heeft overleefd. Zit daar visie achter, of is dat de letter zoals we die nu eenmaal doen?

Voor mij is het steeds de vraag: ziet school mijn dochter in het licht van het curriculum? Of ziet de school het curriculum in het licht van mijn dochter? Want dat verschil is enorm groot.

Een interessante vervolgvraag is: hoe staat de leerkracht voor de klas? En wat heeft hij of zij nodig om antwoord te geven op de vraag wie mijn dochter is en wat ze nodig heeft? Als een docent zich niet in de positie voelt om te mogen doen wat nodig is, dan wordt het heel lastig. De vraag is of dat per se betekent dat je alle plannen door docenten moet laten opstellen. Ik weet het niet. Maar dat zijn wel de afwegingen die je maakt. Laten we het daar over hebben.”

5 thema's, 26 workshops.

Wat kunnen we daarvan verwachten?
Twee workshopleiders geven alvast
een klein beetje weg...

Thema Communicatie

Annelies Bruins, leerkrachtondersteuner & trainer Teken je gesprek

"Ik heb er erg veel zin in mijn Jong Leren collega's te vertellen over mijn ervaringen met 'Teken je gesprek' bij ons op de Jacobaschool.

Het is de bedoeling dat de deelnemers aan de workshop leren hoe ze zelf deze methode kunnen inzetten. Zij leren over de 'De ketting van gebeurtenissen' en die kunnen ze na deze workshop meteen al in de praktijk gebruiken. Het maakt niet uit of dat in een gesprek met ouders, collega's of kinderen is. Het is overal toepasbaar. Het mooie van deze methode is dat je de regie bij je gesprekspartner laat en zo hem of haar tot inzichten laat komen. Het resultaat is vaak heel krachtig.

Het is wel jammer dat ik zelf geen workshop kan volgen, want ik leer zelf ook graag nieuwe dingen. Maar de kans om mijn kennis en ervaring te delen onder een groep collega's is ook heel mooi.

Ik ben benieuwd wie de workshop komen volgen. Je hoeft overigens niet goed te kunnen tekenen. We gaan vooral heel praktisch aan de slag. Ik hoop dat mijn enthousiasme ook andere collega's stimuleert om Teken je gesprek in te zetten. Ik heb zelf al heel vaak in de praktijk ervaren dat deze methode werkt en vind het juist daarom zo leuk om mijn collega's ermee kennis te laten maken."

Thema Buiten

Boer Bos, leiderschapstrainer

"We gaan naar buiten, trekken stevige schoenen aan en lopen tussen de dieren. Hoe krijg je de kudde mee, dat is waar het om draait.

Wat kun je leren van een groep dieren die van nature met elkaar samenwerkt om te overleven? Zonder dat ze vergaderen, nadenken en oeverloos overleggen, want het zit in hun systeem. Ik wil de groep laten ervaren hoe je als mens sterker verbinding kunt maken, zodat je een kudde moeiteloos kunt verplaatsen.

Tijdens mijn workshop gebeurt er veel in een groep. De een begint direct, terwijl anderen eerst overleggen. Wat doet dat met jou als onderdeel van een groep?

Ook in het onderwijs heb je vaak een leider, of iemand met een idee over hoe we iets zouden moeten veranderen, in onze manier van werken of lesgeven. Vergeet zo'n leider stil te staan bij wat de ander wil en nodig heeft, dan is hij bij voorbaat kansloos om zo'n idee te laten slagen.

Mijn grootste les, ook buiten de workshops om, is: wie beweging wil bij zichzelf of een ander, moet eerst even stilstaan. En door de jaren heen heb ik zelf ook veel van de dieren geleerd. Als de kudde niet wil, dan bereik ik helemaal niks. Ik ben benieuwd tot welke inzichten de Jong Leren medewerkers komen in het weiland."

Snapshots

1 **Stafkantoor** - Video-uitnodiging voor de Personeelsdag opnemen. Lekker weertje! 2 **De Ark (H)** - Opening van het nieuwe thema: invloedrijke personen. 3 **De Graankorrel** - Tijdens de opening van het nieuwe schooljaar lopen de ouders en kinderen via de rode loper naar binnen. 4 **Jong Leren** - Neliqae is een van de directeuren die met een brandoefening 'alarm' sloeg voor meer waardering van schoolleiders. 5 **Immanuël** - Trots op het taalakkoord (zie pag. 15). 6 **Antoniusschool (R)** - Ieder schooljaar starten we met een picknick met de ouders. Een leuke manier om elkaar te ontmoeten. 7 **De Kameleon (loc. Kinheim)** - Groep 5/6 maakte met de app Bitmoji hun eigen emoji's. 8 **De Polderrackers** - Wij openden het nieuwe schooljaar met een draaiorgel op het plein! 9 **Stafkantoor** - Bijeenkomst nieuwe medewerkers: welkom bij Jong Leren! 10 **Het Mozaïek** - Eerste schooldag: een prachtig nieuw speeltoestel ingewijd. 11 **De Paradijsvogel** - Femke van Waveren fietste op 8 september 105 km. in de Italiaanse Dolomieten voor Stichting Afweer tegen Kanker. Uiteindelijke opbrengst: € 20.781,-. 12 **De Ark (NV)** - Let's do it Kids-project: op zwerfafvalexpeditie.

Bij Jong Leren **leren we samen.**

Daarom vroegen we jullie tips te delen voor samenwerkend leren in de klas. Om collega's op ideeën te brengen, of zelf weer eens vanuit een andere hoek naar samenwerken in de klas te kijken. Helaas hebben we weinig tips ontvangen, maar misschien helpt deze info je op weg.

Op de website wij-leren.nl staat veel bruikbare informatie voor wie samenwerkend leren wil toepassen in de klas. Ze spreken daar over de Coöperatieve Leerstrategieën van Spencer Kagan en Miguel Kagan. Wie deze strategieën goed gebruikt kan met weinig moeite de onderwijsresultaten radicaal verbeteren. Volgens de site is Coöperatief Leren één van de meest uitvoerig onderzochte onderwijskundige vernieuwingen ooit.

Onderzoeken tonen aan dat het werken hiermee o.a.:

- de prestaties verbetert in alle leerjaren en vakgebieden
- de denkvaardigheden ontwikkelt
- disciplineproblemen vermindert
- sociale vaardigheden en karakterontwikkeling stimuleert
- de motivatie voor school en lesstof laat stijgen.

Samenwerkend leren vanuit een ander oogpunt

“De Immanuël heeft als eerste school binnen de Haarlemmermeer het Taalakkoord Haarlemmermeer ondertekend. Dit betekent dat wij een bijdrage leveren aan het bestrijden van laaggeletterdheid. Dit doen we onder andere door een taalcursus voor anderstalige ouders op school te verzorgen. Zijn we heel trots op!”, aldus Marieke Splinter, directeur Immanuëlschool.

GIPS

Coöperatieve Structuren zijn specifieke didactische werkvormen. Ze staan los van de leerstof en zijn daardoor bij elk vak toe te passen. Alle structuren die wij-leren.nl bespreekt, zijn ontworpen op basis van vier principes:

- gelijke deelname
- individuele aanspreekbaarheid
- positieve wederzijdse afhankelijkheid
- simultane interactie

Het zijn deze vier kenmerken die samenwerkend leren onderscheidt van samen werken.

Een voorbeeld van zo'n coöperatieve structuur

De leerlingen zitten in teams van vier op een genummerde plaats. De leraar stelt een vraag en geeft denktijd. De leerlingen schrijven hun antwoord op. Daarna steken de teamleden de 'koppen' bij elkaar en formuleren ze een eenduidig antwoord. De leraar noemt een plaatsnummer, waarna alle leerlingen met dat plaatsnummer het antwoord geven.

17x inspiratie

Op de website wij-leren.nl vind je 17 uitgewerkte voorbeelden van coöperatieve werkvormen.

Innoveren houdt het

Renske Vrooland, leerkracht Triade Hornmeer

"Ik leer nog altijd graag nieuwe dingen. En in een wereld die steeds verandert is dat ook noodzakelijk. Maar, daarbij maak ik wel de kanttekening

dat we ons doel voor ogen moeten houden. Kinderen en wijzelf moeten baat hebben bij innovaties en vernieuwingen. Het switchen tussen groepsplannen en individuele plannen heeft de afgelopen jaren bijvoorbeeld vooral werk(druk) opgeleverd. We zijn een snel te enthousiasmeren beroepsgroep, dat is onze valkuil. We kunnen niet overal in meegaan, maar moeten soms omdat de Inspectie of de buitenwereld het verlangt. Ik gebruik die tijd liever om meer met kinderen en ouders te zoeken naar wat werkt. Werken volgens die triade, vind ik een echte vooruitgang in het onderwijs. Op die manier kan ik doen waar ik goed in ben, namelijk een goede leerkracht zijn."

Carola Tefeij, leerkracht De Tweemaster en LIDO-projectleider

"Ben ik het helemaal mee eens! Ik heb innovatie op zijn tijd nodig. Voor mezelf als leer-

kracht om het onderwijs uitdagend te houden, maar zeker ook voor de kinderen is het belangrijk om te blijven vernieuwen. De kinderen van vandaag hebben andere behoeften dan die van 10 jaar geleden. Daar moet je op inspelen. Maar dat betekent wel heel bewust keuzes maken. Dat wat je doet goed aanpakken, zodat het voor iedereen behapbaar blijft. Onze directeur weegt elke innovatie heel duidelijk af. Gaan we er wel of niet in mee? En dat past bij ons team en onze slogan: elke dag samen een klein beetje beter. Onze verbeterborden in de teamkamer en in de klas zijn daar een effectief voorbeeld van. En er liggen genoeg uitdagingen in het verschiet. Kom maar op!"

onderwijs leuk?!

Hanneke van der Zwaag, leerkracht De Brug

"Ik kan deze stelling onderschrijven. Het kan altijd beter, stilstaan is achteruitgang. Ik lees graag op internet over ervaringen van andere leerkrachten of

scholen met bepaalde innovaties. Daarnaast haal ik veel energie uit bedenken hoe we het onderwijs kunnen verbeteren. Ik zeg we, want dat kun je niet alleen. Naast een prettige werkomgeving heb je kritische collega's nodig. Samen kom je vaak tot nóg betere ideeën. Ook onze directie geeft veel ruimte om te experimenteren. Een succesvol voorbeeld is groep 3-kinderen een middag in de week laten spelen en leerlingen van groep 2 af en toe te laten proeven aan het 'leren' in groep 3. Doordat onze beide groepen 2 dan bij elkaar in de klas een schrijfles volgen, leren ze elkaar alvast kennen. Ze zoeken elkaar vervolgens op het schoolplein ook op."

Marco van Muiswinkel, leerkracht Franciscus-school

"Ik denk dat innoveren geen doel op zich moet zijn. Veel oude waarden functioneren nog steeds uitstekend. Voorlezen dreigt bijvoorbeeld een oud ambacht te worden. Maar niet

alleen kleuters vinden voorlezen prachtig, ook prepubers luisteren ademloos als je een goed boek voorleest.

Het digibord vind ik een geniale innovatie. Als ik bij geschiedenis een filmpje laat zien van de aanval op Pearl Harbor, dan snappen ze ineens waar het over gaat. Voor uitleg over breuken heb ik ook honderd en een digitale taarten in mijn bord. Maar ik teken ze nog graag zelf. Compleet met een onzinverhaal, want ik vind het leuk om kinderen te entertainen om de aandacht vast te houden. Kortom, ik innoveer daar waar ik vind dat mijn onderwijs er beter van wordt."

Saskia Oosterloo, leerkracht en RT'er Bommestein/De Ark (NV)

"Op de vraag 'Innoveren houdt het onderwijs leuk?!' kan ik alleen maar bevestigend antwoorden. Wanneer je je vak vol passie uitvoert, streef je naar een constante verbetering van dat wat je doet. Onderwijs geven met het oog op de toekomst, zodat onze leerlingen

klaar zijn voor dat wat er van hen gevraagd gaat worden. Toch vraagt innovatie wel een kritische blik, want niet elke verandering is een verbetering. Als team blijft het belangrijk te kijken naar welke innovatie past bij de visie van de school. En daarnaast is het essentieel de tijd te krijgen om met de vernieuwingen binnen je onderwijs te leren werken, zodat het daadwerkelijk een verrijking van je onderwijs is. Liever één ding goed, dan twee dingen half."

“We gaan de relatie tussen GMR en MR-en versterken”

“De GMR werkt op stichtingsniveau. We missen soms informatie over wat er gebeurt met beleid en waar de scholen tegenaan lopen. Daarom zijn we als GMR gestart met het project ‘versterken medezeggenschap’. Zo willen we de relatie tussen de MR’en van de scholen en de GMR versterken. Want ook de MR-en hebben aangegeven communicatie te missen”, begint Marjolijn Dalm, IB’er op De Reiger en GMR-lid.

De GMR heeft met behulp van de Vereniging Openbaar Onderwijs (VOO) onderzocht wat de behoeften waren. “Sinds we Jong Leren zijn, is er niet meer van elke school een afvaardiging. Dat is voor sommige MR-en zo’n grote verandering, dat men denkt informatie te missen. Hoe zorg je er dan voor dat alle MR-en voldoende op de hoogte zijn en tevreden zijn over de communicatie? En andersom: hoe zorgt de GMR ervoor dat de achterban is geraadpleegd en informatie van de scholen krijgt?”

Van elkaar leren

Allereerst zijn de MR-en geënquêteerd. Hoe gaat het nu en wat is idealiter goed voor de communicatie tussen beide gremia? Op 14 juni zijn de resultaten gedeeld en is men in gesprek gegaan. Marjolijn: “Als GMR waren we tevreden over de opkomst, ook al was slechts de helft van de leden aanwezig. Dat was toch een mooie start. Hopelijk wordt dit een olievlek naar de andere MR-en.” Na deze bijeenkomst is een aantal afspraken gemaakt. “De GMR en MR-en zullen elkaar twee keer per jaar ontmoeten. De MR-en kunnen dan ook met elkaar in gesprek gaan en van elkaar leren. Dit kan de verbinding tussen de scholen versterken.”

Meedenken

Volgens Marjolijn is er ook behoefte aan een ambtelijk secretaris. “Deze kan de communicatie goed regelen. De GMR krijgt een eigen intranet, waar alle ouderleden toegang toe krijgen, per MR één toegang. Verder is er grote behoefte mee te denken, op alle niveaus. Nu had men vaak het idee dat er alleen kon worden afgehamerd. De GMR wil aan het begin van het schooljaar de plannen delen, zodat scholen kunnen besluiten wat ze daarvan meenemen in de eigen scholen.”

“Dan sta ik opeens op de tafel, of ik vlieg door de klas”

“Bij ons thuis lag altijd wel iets te lezen. En naar de bibliotheek was een uitje; dan mocht je wel zes boeken uitzoeken. Mijn ouders lazen sprookjes voor en de boeken van Roald Dahl. Zijn beeldende schrijfstijl sprak me aan. Voordat ik naar voetbaltraining ging, las ik Snelle Jelle, om me voor te bereiden op de wedstrijd van zaterdag. Ik beeldde me in dat ik Snelle Jelle was. En op de middelbare school heb ik alle boeken van mijn lijst daadwerkelijk gelezen.

Een hobby, een passie, sporten, een vrijwilligersfunctie, dit doen jouw collega's na schooltijd:

Daphne van Dillewijn, is leerkracht op De Graankorrel Kudelstaart. Het gesprek zou over trampolinespringen gaan, want Daphne was een fanatiek beoefenaar. “Maar daar heb ik met een gezin geen tijd meer voor. In een speeltuin met een trampoline wil ik me nog weleens aan een salto wagen, maar dat is het.” Dat betekent niet dat ze geen tijd heeft voor andere hobby's.

Zo is Daphne twee keer per week bij Basic Fit te vinden, om haar hoofd leeg te maken. Een andere hobby die ze actief uitoefent samen met haar gezin is geocachen. Geocachen is een wereldwijde 'schatzoek'tocht met behulp van een GPS. “Door te geocachen kom ik op plekken, waar je

anders niet zo snel komt. Zelfs in mijn eigen omgeving. Het vinden van een cache met speeltjes erin maakt het ook voor de kinderen spannend.”

Hengelen in een boom

Daphne heeft een voorkeur voor geocachen in een natuurlijke omgeving “Een 'trail lopen' vind ik het leukst, daarbij zoek je naar meerdere caches op een route. Een leuke trail was in Ede,

waar het thema extreem was. Er lag bijvoorbeeld een hele kleine schat, een hele grote, een hele natte, maar ook een hele hoge. Daarvoor moesten we hengelen in een boom op 5 meter hoogte. Maar cachen in steden, Praag bijvoorbeeld, is ook een leuke uitdaging. Je ziet en leert dan meteen veel van een stad.”

Code kraken

De kinderen uit de groep van Daphne hebben ook al kennism gemaakt met haar hobby. Vorig jaar in groep drie heeft ze de kinderen een code laten kraken. Op deze manier oefenen de kinderen met automatiseren tot 20. “De coördinaten vonden ze door te stapeltellen: steeds de cijfers van een getal bij elkaar optellen, tot er 1 cijfer overblijft. Je kunt deze methode op alle niveaus toepassen”, legt Daphne uit. De uitdaging van dit moment is eigenaar te zijn van een zelf gecreëerde cache. “Daar zijn we mee bezig. Mijn man doet het technische gedeelte en ik bedenk een manier waarop men de cache kan 'openpuzzelen'.”

Op www.geocachen.nl vind je meer informatie over de hobby. En Daphne vertelt je graag meer over toepassingen in de groep.

“Mijn man en ik werken nu aan een eigen cache”

Pjotr van der Marel, leerkracht Jacobaschool Heemstede

Nu lees ik vooral nog beroepsmatig. Of als we op vakantie gaan. Maar in mei hebben we ons eerste kindje gekregen, dus komen de klassiekers weer tevoorschijn. Ik kan niet wachten tot ik mijn dochter kan laten kennismaken met mijn stemmenrepertoire. Pluk van de Petteflet ligt klaar. In de klas ga ik helemaal op in het boek dat ik voorlees. Naast een tiental stemmetjes

gebruik ik mijn hele lichaam en de ruimte om het verhaal over te brengen. De GVR vertel ik met ranzige en gruwelijke details. Ja, ik maak er een show van. Dan sta ik plotseling op een tafel, of schreeuw ik heel hard in het rond. Kinderen zijn daar gek op. Hotel de grote L van Sjoerd Kuyper is echt een boek van nu en lees ik ook graag voor.

Dat lezen leuk is, inspireert en je wijzer maakt, hoop ik op kinderen over te brengen. Daarom volg ik bijvoorbeeld Jelle Jolles die onderzoek doet naar het tienerbrein. Als ik uiteindelijk de jongen die niet van lezen houdt met het boek dat ik heb voorgelezen door de klas zie lopen, geeft mij dat een goed gevoel.”

'Leve het onderwijs' & het Lerarenregister

'Leve het onderwijs' is een initiatief van schoolbesturen, voor schoolbesturen, leraren en iedereen die het onderwijs liefheeft.

'Leve het onderwijs' heeft een manifest 'Stop het lerarenregister' opgesteld, ondertekend door 160 schoolbesturen. Bestuurder Sytske Feenstra was hierbij al vanaf het begin intensief betrokken.

"Wij nemen de onderwijsprofessional serieus. Soms vinden we ook dat dingen in het onderwijs anders kunnen of moeten. De vele wetten, regels of ideeën van de overheid bijvoorbeeld. Deze thema's pakken we samen op en pakken we aan. Zodat we samen het onderwijs kunnen blijven 'vieren'. 'Leve het onderwijs' heeft drie uitgangspunten, die toevallig sterk op onze Jong Leren werkprincipes lijken:

- we tonen eigenaarschap
- we leren samen
- we gaan uit van talenten

Lerarenregister

De directe aanleiding voor onze betrokkenheid bij 'Leve het onderwijs' was de ergernis over hoe de overheid omging met het verplichte lerarenregister. Op initiatief van een collega-bestuurder, Helma van der Hoorn van SAKS-scholen uit Alkmaar, kwam een aantal schoolbestuurders, waaronder ik, het afgelopen schooljaar een aantal keren bijeen. En met succes: in juni heeft minister Slob besloten de verplichte invoering van het lerarenregister uit te stellen. Dat vinden wij positief.

Toch wil DUO dat wij gegevens van onze leerkrachten naar hen opsturen. Wij hebben als schoolbesturen collectief besloten hier niet aan mee te werken. Een register van een beroepsgroep moet van de beroepsgroep zelf zijn, niet van zijn werkgever. Bij het schoolleidersregister is dat ook het geval, waarom dan niet voor leerkrachten? Daar spreekt weinig vertrouwen uit door de minister.

Vertrouwen

Wij vinden professionalisering ontzettend belangrijk en stimuleren dit binnen Jong Leren op allerlei manieren, maar wel vanuit vertrouwen in onze medewerkers, jullie dus!"

Pak jij de volgende 'open space'?

De laatste pagina van JL.nu staat open voor jou! Weet jij alles van omgaan met tieners, heb jij je verdiept in ICT in de klas, of wil jij je kennis delen over een ander onderwijsgerelateerd onderwerp?

Mail dan een korte motivatie naar redactie@JL.nu waarom jij de volgende open space zou moeten vullen.

Wet beroep leraar & lerarenregister

In juli 2017 is de Wet beroep leraar aangekondigd, inclusief een lerarenregister voor bekwaamheidsonderhoud.

Per 1 augustus 2018 is de wet van kracht.

Lees hierover meer op www.levehetonderwijs.nl.

Bekijk ook het filmpje over hoe wij denken dat 'goed onderwijs' tot stand komt.

Dit is o.a. op 't Venne opgenomen.